

उद्दिष्टे (Objectives)

1. विद्यार्थ्यांना संख्यात्मक आणि गुणात्मक संशोधन पद्धतींची मूलभूत समज करून देणे व त्यातील फरक स्पष्ट करणे.
2. सर्वेक्षण आणि व्यक्ती अध्ययन पद्धतींचे स्वरूप, उपयोग, गुण आणि दोष समजावून सांगणे.
3. तथ्य संकलनाच्या विविध तंत्रांची (निरीक्षण, मुलाखत, प्रश्नावली) ओळख करून देणे आणि डेटा विश्लेषण व अहवाल लेखन कौशल्य विकसित करणे.

अपेक्षित परिणाम (Expected Outcomes)

1. विद्यार्थी संख्यात्मक व गुणात्मक संशोधन पद्धतींमधील फरक स्पष्ट करून योग्य पद्धती निवडू शकतील.
2. विद्यार्थी सर्वेक्षण, व्यक्ती अध्ययन, निरीक्षण, मुलाखत आणि प्रश्नावली या तंत्रांचा उपयोग करून माहिती संकलन करू शकतील.
3. विद्यार्थी सांख्यिकीय साधने, आलेख, सारण्या व कथनात्मक विश्लेषण वापरून निष्कर्ष काढून प्रभावी अहवाल लेखन करू शकतील.

४. संख्यात्मक आणि गुणात्मक पद्धती

४.१ संख्यात्मक संशोधन व गुणात्मक संशोधन यातील फरक

४.२ सर्वेक्षण पद्धती : अर्थ, स्वरूप, गुण आणि दोष

४.३ व्यक्ती अध्ययन पद्धती : अर्थ, स्वरूप, गुण आणि दोष

५. तथ्य संकलनाची तंत्रे

५.१ निरीक्षणतंत्र : अर्थ, प्रकार, गुण आणि दोष

५.२ मुलाखततंत्र : अर्थ, प्रकार, गुण आणि दोष

५.३ प्रश्नावली तंत्र : अर्थ, प्रकार, गुण आणि दोष

६. तथ्यांचे विश्लेषण आणि अहवाल लेखन

६.१ कथात्मक / कथनात्मक, छायाचित्रे, सारणी, आलेख, कालिक चित्र किंवा स्तंभचित्र यांचा वापर

६.२ केंद्रीय प्रवृत्तीची मापे (माध्य, मध्यका आणि बहुलक अथवा भुयिष्ठक) आणि अपकीरण

६.३ गुणात्मक आणि संख्यात्मक/परिमाणात्मक विश्लेषण

६.४ निष्कर्ष आणि अहवाल लेखन